

At sammenligne

En sammenligningsopgave hører til i den individuelle delopgave 2, og består typisk af tre forskellige artikler. Nogle gange kan der dog være to eller fire artikler.

Et konkret eksempel på en eksamensopgaveformulering kunne være:

2. "Sammenlign bilag A1, A2 og A3's opfattelser af, hvordan EU har udviklet sig, og hvordan EU's problemer skal løses.

I sammenligningen skal du anvende viden om EU og europæisk integration"

Opgaveformuleringen beskriver det *fokus*, sammenligningen skal have – og du bliver bedømt på din evne til at bearbejde de udleverede artikler, i forhold til netop dét fokus. DERFOR er det selvfølgelig helt afgørende, at du først og fremmest får gjort dig klart, hvad fokus i opgaven er!

I ovenstående eksempel fremgår, at din sammenligning af teksterne skal have to fokus – nemlig:

- Hvordan EU har udviklet sig, OG
- Hvordan EU's problemer skal løses.

Disse to spørgsmål skal således være omdrejningspunktet for din sammenligning af teksterne! Og bemærkningen om, at du skal *anvende viden om EU og europæisk integration*, giver dig yderligere et hint om, hvilket teorier og begreber du skal bringe i anvendelse.

Det er imidlertid ikke altid at fokus for sammenligningen fremgår så eksplicit. Et lignende eksempel fra en anden konkret eksamensopgaveformulering er:

2. "Sammenlign synet på europæisk integration i bilag A1, A2 og A3".

Her skal du altså selv finde nogen fokus (eller emner) for din sammenligning af bilagenes syn på europæisk integration. Et eksempel herpå kunne være, at adskille besvarelsen i en politisk og økonomisk del – og dermed først sammenligne bilagenes syn på *økonomisk integration* og derefter deres syn på *politisk integration* i EU. Men det afhænger naturligvis af bilagenes indhold, hvilke fokus (eller emner) man kan/skal vælge.

Det væsentlige er, at du sammenligner bilagenes *syn på europæisk integration*, og ikke alt muligt andet. Igen – fokus, fokus og fokus!

Hvordan griber man det an?

Essensen i en sammenligningsopgave er, at påvise *forskelle* og *ligheder* i de udleverede artikler. Du skal altså gå skridtet videre end en redegørelse, og nu undersøge/påvise i hvilken udstrækning og på hvilke områder artiklerne er uenige og enige, i forhold til opgaveformuleringens fokus.

Mange gør den fejl, at de blot redegør for bilagene – ét for ét – for så til slut at skrive et lille afsnit om forskelle og ligheder. Det er ikke en god sammenligning!

Ikke desto mindre er det som *forarbejde* en rigtig god ide, at lave en kort redegørelse for hver af artiklernes synspunkter og argumenter (eventuelt i et skema). Dette skal naturligvis ikke indgå i den endelige besvarelse, men blot fungere som et instrument til at udpege og udvælge nogen fokus eller emner for selve sammenligningen.

ALTSÅ: I den gode sammenligning har du udvalgt nogen fokus eller emner, som du behandler ”på tværs” af de givne artikler. Inddrag derfor flere artikler allerede i første afsnit af din besvarelse.

I en sammenligningsopgave skal du selvfølgelig også inddrage samfundsfaglig viden (gennemgået kernestof) – jævnførende *viden om EU og europæisk integration*. Oftest vil det være sådan at artiklerne har forskellige teoretiske eller ideologiske udgangspunkter, og det skal du kunne påvise! I ovennævnte eksempel kunne forskellene være forankret i de forskellige europæiske integrations-teorier (føderalismen, neofunktionalismen og intergovernmentalismen).

Det gælder også for sammenligninger, at de ikke er normative eller diskuterende. Du skal ikke viderebringe din personlige holdning til problemstillingen eller komme med mulige forklaringer på, at folk mener som de gør. Du er en blot ”observatør”.

En sammenligning skal altid afsluttes med en opsummering af vigtigste forskelle og ligheder.

Kvalitetskriterier for den gode sammenligning:

- Sammenligningen skal være fokuseret og besvare opgaveformuleringen.
- Find synspunkter/oplysninger i bilagene der kan bruges til at belyse problemstillingen.
- Find nogle fokus eller emner, der kan strukturere disse synspunkter/oplysninger.
- Skriv besvarelsen som en sammenligning af synspunkter/oplysninger på tværs af bilagene for hvert af disse emner, så forskelle og ligheder tydeliggøres.
- Inddrag relevant samfundsfaglig viden, teorier og begreber.
- Slut af med et sammenfattende svar på den stillede opgaveformulering, en konklusion.

Undgå i en sammenligningsopgave:

- Redegør ikke for artiklerne i den rækkefølge de findes i materialet – bevarelsen må ikke blot være referater/sammenfatninger af bilagene.
- Undgå at diskutere med bilagene.

Eksempel på en besvarelse af den givne opgaveformulering:

2. "Sammenlign bilag A1, A2 og A3's opfattelser af, hvordan EU har udviklet sig, og hvordan EU's problemer skal løses.

I sammenligningen skal du anvende viden om EU og europæisk integration"

Eurokrisen, der brød ud i år 2011, har siden sin begyndelse splittet vandene. Både hvorfor den opstod, og hvordan den skal overvindes er til stadighed til stor diskussion. Eurokrisen har sat fokus på selve EU's opbygning og på magtforholdene EU-landene imellem. I bilag A1, A2 og A3 kommer tre forskellige holdninger til hvordan EU har udviklet sig samt hvordan problemerne inden for EU skal løses.

Årsager til EU's udvikling

I bilag A1, en artikel af Mette Rodgers kaldet "Nationalstaterne har generobret magten i Europa", får vi første holdning til hvordan EU har udviklet sig. Rodgers gengiver Charles Grants ord, en analytiker, forfatter og direktør for tænketanken Centre for European Reform. Ifølge Grant er der sket et markant ryk i magtforholdet mellem nationalstaterne og EU-Kommissionen som følge af finanskrisen og eurokrisen. Nationalstaterne har, hvis man skal tro Grant, fået større magt i EU end før i tiden, hvor det var EU-Kommissionen, der havde den største magt. Dette skyldes bl.a. en række mellemstatslige aftaler, der har sat det overstatslige niveau, og dermed Kommissionen, lidt ud af spillet. Det, som Grant beskriver, kan altså med integrationsteorier forklares med, at føderalismen, der har ønsket om at nærme sig en føderation, er trådt i baggrunden i forhold til den intergovernmentalistiske ide om, at medlemsstaterne er de vigtigste aktører inden for EU, og at disse primært er styret af økonomiske interesser. Ifølge Grant kan det have store konsekvenser, at Kommissionens magt bliver indskrænket, illustreret i det følgende citat: "En svagere Kommission vil i mindre grad være i stand til at fokusere på langtidspolitik som f.eks. at udvide det indre marked, fremme multilateralisme og forhindre rige og store lande i et dominere unionen."

Ulrich Beck, tysk sociolog og forfatter til bilag A2, artiklen "EU's krise er en mulighed for demokrati", er enig med Grant i at medlemsstaterne magt er blevet større, men han understreger dog, at det er Tyskland, der sidder med den helt store bestemmelsesret i EU. Beck diskuterer i sin artikel det demokratiske problem, han mener ligger i måden hvorpå EU er opbygget. Også han mener, at det er et problem, at store og rige lande har vundet så stor magt i EU, da det, ifølge ham, kan resultere i et opdelt EU, hvor medlemslande bliver delt i "långivere og låntagere". Opdelingen består yderligere i at de lande, heriblandt Danmark, der ikke er med i euroen, vil blive udelukket fra vigtige beslutningsprocesser, der også vil have stor indflydelse på deres handel og økonomi.

Bilag A3 fokuserer ikke i samme grad på nationalstaternes øgede magt og det demokratiske problem i EU, men har et andet bud på hvad der er karakteristisk for udviklingen af EU. Artiklen i bilag A3, "Svaret er mere EU", er skrevet af den tyske filosof og sociolog Jürgen Habermas, økonomen Peter Bofinger og den tyske filosof Julian Nida-Rümelin. Grundlæggende mener de, at EU er blevet et "tandløst" foretagende, der ikke har modet til at løse eurokrisen. Forfatterne af artiklen påpeger problematikken i, at de utallige vækstpakker, som er blevet lavet, ikke har haft den ønskede effekt, og de bruger derfor dette som et argument for "politikernes manglende evner til at tænke kreativt."

Løsninger på EU's problemer

I de tre artikler fremlægges også forskellige løsningsforslag til EU's problemer. Som tidligere nævnt ser Charles Grant i bilag A1 et stort problem i Kommissionens svindende magt. Et EU bygget op efter intergovernmentalistisk princip med nationalstaterne som de vigtigste aktører vil ifølge Grant ikke være at foretrække, og han understreger derfor vigtigheden af, at Kommissionen får genskabt sin troværdighed i særligt de store EU-lande, så et nyt samarbejde kan oprettes.

Også Ulrich Beck understreger i bilag A2 vigtigheden af at nærme sig et samarbejde, hvor det ikke er Tyskland og andre stormagter, der sidder på hele magten. Ifølge Beck er det vigtigt, at den skillelinje, der findes landene imellem lige nu, bliver udvisket, så der ikke opstår fjendtlighed. Beck ser dette ske gennem en udvidelse af demokratiet. Det vil sige, at et mere direkte demokrati skal indføres i højere grad, f.eks. bør de europæiske borgere, ifølge Beck, selv vælge kommissionsformanden. Beck mener derudover, at det er vigtigt, at alle de nationale demokratier er med i det nye samarbejde. Ved at dele deres suverænitet, vil der nemlig blive skabt mere magt og demokrati.

Habermas, Bofinger og Nida-Rümelein er enige i denne ide om et politisk forenet Europa. De tre forfattere ser to mulige løsninger på eurokrisen: Enten skal alle EU-lande vende tilbage til deres oprindelige valutaer, hvilket dog ikke vil være en fordelagtig løsning, da det vil gøre landene udsatte for valutaspekulation, som på sigt kan give et ustabil marked. Den løsning, som de i stedet mener, at EU bør satse på er at sikre en fælles skatte-, erhvervs- og socialpolitik for landene i eurozonen. Denne løsning vil føre til et overnationalt demokrati, der ikke er en føderation i og med at landene stadig vil bevare egne grundlove og parlamenter, men i stedet et politisk forenet Europa i stil med det som Beck skriver om.

Opsamling

Hvordan EU har udviklet sig, og hvilken strategi, der skal anlægges for at løse EU's problemer er der ikke et entydigt svar på. Charles Grant og Ulrich Beck er enige om, at nationalstaterne som følge af euro- og finanskrisen har vundet større magt i EU. Charles Grant og Ulrich Beck er også enige om, at de store nationalstater ikke skal sidde på en for stor del af magten i EU. Grant peger på at løsningen kan være at genoprette samarbejdet mellem det mellemstatslige- og overnationale niveau. Beck mener, at nationalstaternes store magt, især Tyskland, udgør et demokratisk problem, der kan løses ved indførelsen af mere direkte demokrati. Beck er yderligere enig med Jürgen Habermas, Peter Bofinger og Julian Nida-Rümelein om, at der skal skabes et politisk forenet Europa. Beck mener, at vejen hertil er gennem deling af landenes suverænitet, hvor Habermas, Bofinger og Nida-Rümelein peger på en fælles skatte-, erhvervs- og socialpolitik som vejen frem.